

OBSAH

1. Úvod ---- 13
- I. TEORETICKÁ ČÁST ---- 15**
2. Zkoumání jazyka v afázii ---- 16
 - 2.1 Co je to afázie? ---- 16
 - 2.2 Místo lingvistické afaziologie v kognitivní vědě ---- 17
 - 2.3 Proč zkoumat afázie? ---- 19
 - 2.4 Modely a moduly ve výzkumu afázií ---- 21
 - 2.4.1 Modularita (a interaktivní modely) ---- 21
 - 2.4.2 Modely zpracování jazyka ---- 25
 - 2.5 Úskalí při výzkumu afázií ---- 30
 - 2.6 Shrnutí ---- 32
3. Historie afaziologie ---- 34
 - 3.1 Od počátků do 18. století ---- 34
 - 3.2 Afaziologie v 19. století – zrod vědy ---- 35
 - 3.2.1 Frenologie Franze Josefa Galla ---- 35
 - 3.2.2 Lokalizační přístup: Pierre Paul Broca ---- 36
 - 3.2.3 Poslední třetina 19. století: Carl Wernicke a Ludwig Lichtheim ---- 38
 - 3.3 Afaziologie 20. století do druhé světové války ---- 41
 - 3.3.1 Aplikace lingvistiky na afaziologii: Roman Jakobson ---- 42
 - 3.3.2 Vývoj po druhé světové válce a návrat k lokalismu ---- 43
 - 3.3.3 Rozkvět lingvistické afaziologie od 70. do 90. let 20. století ---- 44
 - 3.4 Vzestup kognitivní neurovědy a výzkum jazyka ---- 45
 - 3.4.1 Neurozobrazovací metody (a jejich úskalí a přínos) ---- 46
 - 3.5 Shrnutí ---- 48
4. Typologie afatických syndromů ---- 52
 - 4.1 Členění afázií v lingvistickoafaziologické literatuře ---- 53
 - 4.1.1 Brocova afázie ---- 53
 - 4.1.2 Wernickova afázie ---- 54
 - 4.1.3 Kondukční afázie ---- 55
 - 4.1.4 Globální afázie ---- 55
 - 4.1.5 Anomická afázie ---- 56
 - 4.1.6 Transkortikální afázie ---- 56
 - 4.1.7 Subkortikální afázie, zkřížená afázie, progresivní afázie a afázie u znakových jazyků ---- 57
 - 4.1.8 Alexie a agrafie ---- 58
 - 4.2 Členění afázií v neurologické literatuře ---- 58
 - 4.3 Členění afázií v logopedii ---- 59

- 4.4 Shrnutí ---- 60
- 5. Agramatismus ---- 62
 - 5.1 Termín agramatismus ---- 62
 - 5.1.1 Historie pojmu ---- 62
 - 5.1.2 Vymezení termínu ---- 63
 - 5.2 Proč zkoumat agramatismus? ---- 63
 - 5.3 Teorie agramatismu ---- 64
 - 5.4 Agramatismus v češtině a jiných jazycích ---- 66
 - 5.5 Agramatismus jako klinická kategorie ---- 68
 - 5.6 Shrnutí ---- 69

II. EXPERIMENTÁLNÍ ČÁST ---- 71

- 6. Pacienti s afázií: demografie, etiologie a diagnóza ---- 72
 - 6.1 Pacienti s Brocovou afázií ---- 73
 - 6.1.1 Pacient 1 ---- 73
 - 6.1.2 Pacient 2 ---- 73
 - 6.1.3 Pacient 3 ---- 74
 - 6.1.4 Pacient 4 ---- 74
 - 6.1.5 Pacient 5 ---- 75
 - 6.1.6 Pacient 6 ---- 75
 - 6.1.7 Pacient 7 ---- 75
 - 6.1.8 Pacient 8 ---- 76
 - 6.2 Pacienti s transkortikální afázií ---- 76
 - 6.2.1 Pacient 9 ---- 76
 - 6.2.2 Pacient 10 ---- 77
 - 6.3 Pacienti s anomickou afázií ---- 77
 - 6.3.1 Pacient 11 ---- 77
 - 6.3.2 Pacient 12 ---- 78
 - 6.3.3 Pacient 13 ---- 78
 - 6.4 Pacienti s kondukční afázií ---- 79
 - 6.4.1 Pacient 14 ---- 79
 - 6.4.2 Pacient 15 ---- 79
 - 6.5 Shrnutí ---- 80
- 7. Pojmenování substantivem a slovesem ---- 81
 - 7.1 Úvod ---- 81
 - 7.2 Od rozpoznání obrázku k vyslovení slova ---- 83
 - 7.3 Pojmenování substantivem ---- 84
 - 7.3.1 Předchozí studie ---- 82
 - 7.3.2 Výzkumné otázky a cíle ---- 87
 - 7.3.3 Stimulační materiál ---- 87
 - 7.3.4 Postup ---- 88
 - 7.3.5 Pacienti a kontrolní osoby ---- 88
 - 7.3.6 Výsledky ---- 88
 - 7.4 Pojmenování slovesem ---- 91
 - 7.4.1 Předchozí studie ---- 91
 - 7.4.2 Výzkumné otázky a cíle ---- 92
 - 7.4.3 Stimulační materiál ---- 92
 - 7.4.4 Postup ---- 92
 - 7.4.5 Pacienti a kontrolní osoby ---- 93
 - 7.4.6 Výsledky ---- 93
 - 7.5 Diskuse ---- 92
 - 7.6 Shrnutí ---- 101
- 8. Spojování slov s obrázky ---- 102
 - 8.1 Úvodem ---- 102

8.2	Předchozí studie	----	103
8.3	Výzkumné otázky a cíle	----	104
8.4	Postup a stimulační materiál	----	104
8.5	Pacienti a kontrolní osoby	----	104
8.6	Výsledky spojování substantiv s obrázky	----	104
8.7	Výsledky spojování sloves s obrázky	----	104
8.8	Diskuse	----	105
8.9	Shrnutí	----	106
9.	Kategorizace substantiv a sloves	----	107
9.1	Úvodem	----	107
9.2	Sémantická kategorizace substantiv	----	111
9.2.1	Předchozí studie	----	111
9.2.2	Výzkumné otázky a cíle	----	111
9.2.3	Stimulační materiál	----	111
9.2.4	Postup	----	112
9.2.5	Pacienti a kontrolní osoby	----	112
9.2.6	Výsledky	----	112
9.3	Kategorizace sloves podle valence	----	112
9.3.1	Předchozí studie	----	112
9.3.2	Výzkumné otázky a cíle	----	113
9.3.3	Stimulační materiál	----	113
9.3.4	Postup	----	114
9.3.5	Pacienti a kontrolní osoby	----	114
9.3.6	Výsledky	----	114
9.4	Diskuse	----	116
9.5	Shrnutí	----	118
10.	Aktuální členění větné	----	118
10.1	Úvodem	----	118
10.2	Předchozí studie	----	121
10.3	Výzkumné otázky a cíle	----	122
10.4	Stimulační materiál	----	123
10.5	Postup	----	125
10.6	Pacienti a kontrolní osoby	----	125
10.7	Výsledky	----	126
10.7.1	Kvantitativní analýza	----	126
10.7.2	Kvalitativní analýza	----	127
10.8	Diskuse	----	127
10.9	Shrnutí	----	130
11.	Závěrečná diskuse a výhledy	----	131
	Summary	----	135
	Literatura	----	139

III. PŘÍLOHY ---- 149

- A. Stimuly k pojmenování substantivem ---- 150
- B. Stimuly k pojmenování slovesem ---- 151
- C. Stimuly k spojování substantiv s obrázky ---- 152
- D. Stimuly k spojování sloves s obrázky ---- 153
- E. Stimuly ke kategorizaci substantiv ---- 154
- F. Stimuly ke kategorizaci sloves ---- 155
- G. Stimuly k aktuálnímu členění větnému ---- 156